

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 21P/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522202858
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7522202858.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého Ľ. O. B., O.. X.X.XXXX, V. M. XX, XXX XX X., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov matky E. U., O.. XX.X.XXXX, Z. V. M. - F. U. R. D. Ľ. B., O.. X.X.XXXX, V. M. XX, XXX XX X., v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Zveruje mal. Ľ.E. O. B., O.. X.X.XXXX, do osobnej starostlivosti otca.

Matka je povinná prispievať na výživu U.. Ľ. O. B., O.. X.X.XXXX, sumou 30 € mesačne vždy do 15 - toho dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc 3.5.2022.

Dlžné výživné za obdobie od 3.5.2022 do 30.09.2022 spolu vo výške 148,06 € je matka povinná zaplatiť do rúk otca do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Matka je oprávnená stretávať sa s mal. Ľ. O. každý kalendárny týždeň v piatok od 13:00 hod. do 15:00 hod. za prítomnosti otca.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa doručila súdu dňa 3.5.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 30% životného minima mesačne, ako aj úpravy styku otca s maloletým každý druhý víkend, počas prázdnin a sviatkov na základe vzájomnej dohody rodičov. Spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podala aj návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vo veci samej s totožným petitom, ako v prípade neodkladného opatrenia.

2. Matka oba návrhy odôvodnila tým, že už počas jej tehotenstva sa u otca dieťaťa začala prejavovať žiarlivosť, agresivita, chcel ju mať neustále pod kontrolou, fyzicky aj psychicky ju týral, kopal do hlavy, kedy ju zachraňovali jeho rodičia. Následne od neho odišla do Krízového centra do Sokolian, po pôrode syna znova odišla za ním. Keď mal maloletý šesť mesiacov, zavolali na ňu policajnú hliadku, aby opustila ich dom, syna jej však odmietli vydať. Istý čas bola ubytovaná v ubytovni K2, kde nemohla zostať dlhšie, ako dva mesiace, medzitým ju prijali na R. X v Košiciach. Poukázala na to, že otec nemá stálu prácu, o syna sa samostatne postarať nevie, trávi s ním málo času. So synom sa stretávala pomerne často, opakovane otcovi tvrdila, že sa o neho chce starať výlučne ona. Otec mal stále výhovorky, že je syn chorý, je zlé počasie alebo spí. Pre dieťa chce zabezpečiť pravidelný režim, správnu výchovu a harmonické zázemie. Navrhovateľka ďalej uviedla, že otec dieťaťa je pracovne vyťažený, nemá

dostatočné skúsenosti ani trpezlivosť pre výchovu dieťaťa, momentálne žije u svojich rodičov na adrese M. XX, XXX XX X.. O maloletého sa momentálne stará otcova matka.

3. Matka k návrhu pripojila Zmluvu č. 4/2021 zo dňa 14.5.2021, ktorú uzatvorila s poskytovateľom sociálnych služieb - Psychosociálnym centrom Košice - Zariadením núdzového bývania, z ktorej vyplýva dátum ukončenia poskytovania služieb k 31.7.2021. Z Dodatku č. 8 z 14.3.2022 je zrejmé, že dátum ukončenia sociálnych služieb je k 30.4.2022.

4. Matka sa na pojednávanie nedostavila, ani nepožiadala o odročenie pojednávania, a keďže mala doručenie predvolania vykázané riadne a včas, súd pojednával a rozhodol v jej neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletého dieťaťa, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovný stav vecí:

6. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že trvá na zverení maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Mal. Ľ. O. má dva roky, od jeho narodenia sa o neho stará on so svojimi rodičmi. Otec býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi na adrese M. XX X. X.. D. U.. Ľ. O. má ešte jedno dvojročné dieťa s inou ženou, ktoré je zverené jeho bývalej partnerke. Otcovi rodičia sú zamestnaní. Otec nepracuje, pretože sa celodenne stará o mal. Ľ. O.. Prídavok na U.. Ľ., ako aj rodičovský príspevok doposiaľ poberá matka mal. dieťaťa E. U.. Otec ďalej uviedol, že spolu s matkou mal. Ľ. žili spolu max. 2 roky, ešte po narodení mal. dieťaťa bola u neho asi 3 - 4 mesiace, následne sa rozišli a dieťa nechala v jeho starostlivosti. Matka trpí paranoidnou schizofréniou, aktuálne sa asi nelieči u žiadneho psychiatriu, avšak v minulosti sa liečila. Matka s ním nevie normálne komunikovať, keď príde, začne neustále kričať a hľadá si rôzne zámienky na hádku. Otec trvá na tom, aby počas styku matky s mal. dieťaťom bol on osobne prítomný. Výživné žiadal vo výške 30 € mesačne, pretože sú mu známe pomery matky a je zrejmé, že sumou vyššou nie je schopná prispievať na výživu mal. Ľ.. Matka toho času býva na E. X X. M., má ešte jedného mal. syna, X. U., má asi 1,5 roka, je v pestúnskej starostlivosti. Okrem rodičovského príspevku a rodinných prídavkov matka poberá aj invalid. dôchodok titulom je zdravotného postihnutia.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice vyplýva, že matka mu 5.5.2022 telefonicky oznámila adresu svojho súčasného pobytu na E. X X. M., kde plánuje bývať iba jeden mesiac. Podľa jej slov si nový podnájom chce zriadiť potom, čo jej budú zverené obe deti. Matka má totiž ešte jedno dieťa - X. U., O.. X.XX.XXXX. Uznesením sp. zn. 20P/5/2021 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého X. U., O.. X.XX.XXXX, toho času Detská fakultná nemocnica Košice, odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny - Hurbanova, Hurbanova 42, 040 01 Košice. Úrad disponuje vyžiadanou správou z psychiatickej ambulancie MUDr. Zuzana Beňačková, Fonsa s.r.o., Tomášikova 8, 040 01 Košice.

8. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že dňa 25.02.2022 bolo vykonané sociálne zisťovanie v domácnosti R. K., O.. X.X.XXXX (stará matka maloletého Ľ.E. O. B.), v ktorej starostlivosti sa od narodenia nachádza. Stará matka uviedla, že starostlivosť o maloletého prevzala z dôvodu, že matka dieťaťa sa o syna nevedela postarať. Po pôrode štyri mesiace len ležala, nedokázala ho utíšiť, nakŕmiť, v noci sa nedokázala na plač maloletého prebudiť. Osobnú starostlivosť stará matka vykonáva na adrese M. XX, X.. Bytové pomery v domácnosti starej matky toho času boli primerané, vhodné, domácnosť bola hygienicky udržiavaná. Úrad opätovne dňa 09.05.2022 neohlásene vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti starej matky. V čase sociálneho zisťovania bola stará matka doma s maloletým. Pôsobil spokojne, návšteve úradu venoval pozornosť, dožadoval sa prítomnosti sociálnych pracovníkov prostredníctvom hry. Vzhľad maloletého zodpovedal jeho veku, bol čisto oblečený. Starú matku oslovuje „baba“. Dieťa bolo živé, kontaktné a zvedavé. Bytové pomery v domácnosti starej matky boli primerané, vhodné, domácnosť bola hygienicky udržiavaná. S maloletým navštevuje pediatrického lekára MUDr. Kudlová. Stará matka R. K. je zamestnaná v spoločnosti Hydina ZK. Pracuje na poobedňajších zmenách od 13,00 hod. - 21,30 hod. V poobedňajších hodinách starostlivosť maloletému poskytuje starý otec, ktorému končí pracovná doba o 14,30 hod. Len v nevyhnutnom čase poskytuje starostlivosť maloletému jeho otec Ľ. B., O.. X.X.XXXX, ktorý žije v spoločnej domácnosti. Stará matka uviedla, že matka E. U. sa na starostlivosti o maloletého nepodieľa žiadnym spôsobom. Matka maloletého poberá rodičovský príspevok aj rodičovské prídavky. Matka zvykne občasne kontaktovať maloletého prostredníctvom starej matky. Styk prebehne len krátkou návštevou.

9. Z potvrdenia psychiatricky MUDr. Beňačkovej z 11.4.2022 bolo zistené, že matka je v jej starostlivosti pre ťažké duševné ochorenie. Aktuálne dochádza na kontroly každé dva mesiace, ale pretrváva silná pochybnosť o tom, či prepísané lieky skutočne užíva, nakoľko jej psychický stav tomu nenasvedčuje. Opakovane sa vyjadrila, že je zdravá, preto ich užívať nebude. Problémy robí aj na ambulancii, jej návštevy sú účelovo podmienené snahou o zverenie dieťaťa do jej starostlivosti. Tvrdí, že je ochotná spolupracovať, nič však pre to nerobí.

10. Zo správy Zariadenia núdzového bývania, Adlerova 4, Košice vyplýva, že matke skončila zmluva k 30.4.2022. Odmietala sa pobaliť a následne vystať, počas balenia sa vulgárne vyjadrovala na celé zariadenie, ktoré definitívne opustila 1.5.2022, a to po celodennom dohľade sociálnej pracovníčky. Odmietla ponúkanú možnosť bývania na Bosákovej ulici, jej želaním bolo ísť na ubytovňu, napokon si vybrala ubytovanie v ubytovni Mestský park, kde mohla bývať dlhodobo. Po dvoch dňoch však už v tomto zariadení zostať nemohla, pričom dôvod neuviedla. Aktuálne by mala bývať na E. H. X. M..

11. Kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice v doplňujúcej správe zo dňa 3.8.2022 uviedol, že otcovi so starostlivosťou o maloletého v čase jeho neprítomnosti v domácnosti vypomáhajú jeho rodičia. Otec maloletého je toho času stále nezamestnaný. S matkou maloletého sa kontaktujú telefonicky. Uviedol, že telefonické rozhovory s matkou maloletého sprevádzajú vulgárne a neúctivé prejavy. Matka maloletého dieťaťa, pani E. U., O.. XX.XX.XXXX, uviedla, že naďalej žije na uvádzanej adrese Rampová 4, Košice, teda jej bytové pomery sa nezmenili. Toho času je nezamestnaná, aktívne si prácu hľadá. S otcom maloletého sa kontaktuje telefonicky, na čo poukazuje, sú opätovne vulgárne a neúctivé prejavy otca na jej osobu. Matka v mesiaci júl navštívila v mieste bydliska maloletého syna L. O. B.. Ohľadom realizácie styku vyjadrila požiadavku na uskutočňovanie styku s maloletým aj mimo jeho bydlisko.

12. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplýva, že matka poberá invalidný dôchodok vo výške 229,70 eur mesačne.

13. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice z 4.8.2022 bolo zistené, že E. U., O.. XX.XX.XXXX, M. XX, M., nie je v súčasnosti vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Posledná evidencia trvala v období od 15.07.2014 do 04.06.2015 a vyradená bola z dôvodu nespolupráce s úradom. Menovaná poberá rodičovský príspevok pri starostlivosti o dieťa : B. L. O., Y. O.: XX.XX.XXXX, od 01.08.2020 do trvania podmienok vo výške 01-12/2021 - 275,90 eur/mes., 01/2022 do trvania podmienok vo výške 280 eur mesačne. Zároveň poberá prídavok na uvedené dieťa od 01.08.2020 do trvania podmienok vo výške 01-08/2021 - 25,50 eur/mes., 09/2022 - 100 eur, 10-12/2021, 01-04/2022 - 25,88 eur/mes., 05/2022 - 100 eur, 06/2022 - 25,88 eur, 07/2022 do trvania podmienok vo výške 30 eur mesačne. Nepoberá dávky v hmotnej núdzi ani iné sociálne dávky. L. B., O.. XX.XX.XXXX, M. XX, X. je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 21.05.2021 a evidencia trvá. Nepoberá dávky v hmotnej núdzi, rodičovský príspevok ani iné sociálne dávky.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutočného stavu veci súd dospel k záveru, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti otca, ktorý aj doposiaľ riadne zabezpečuje starostlivosť o dieťa, čo mal súd preukázané tým, že kolíznym opatrovníkom neboli zistené žiadne nedostatky v jeho starostlivosti.

22. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, pričom prihliadol k odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa ako aj k tomu, kto z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a výšku príjmu matky súd dospel k záveru, že pomery matky neumožňujú určiť výživné vo väčšom rozsahu, ako vo výške 30 eur mesačne, preto súd určil výživné tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

23. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. Vzhľadom k tomu, že matka v rozhodnom období ničím neprispievala na výživu maloletého syna, pričom súd určil výživné od podania návrhu vo výške 30 eur mesačne, vznikol matke dlh na výživnom za obdobie od 3.5.2022 do 30.09.2022 spolu vo výške 148,06 €, ktorý je matka povinná zaplatiť do rúk otca do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

25. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

26. Súd upravil styk matky s dieťaťom v súlade s návrhom otca a kolízneho opatrovníka, zohľadňujúc predovšetkým zdravotný stav matky, ako aj vek maloletého dieťaťa.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej

inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.